

soboto v kaplaniji in v nedeljo v dvorani. Vsi, ki si želijo enkrat nedolžne in prijetne zabave, pridite. Vstopnina majhna. O tatovih, ki so prejšnji teden vlomili pri Mediku, še ni prav nobenega sledu. Upati pa je, da kmalu padejo v roke pravici. — Dne 26. novembra je umrla v Urninu na Čehoslovaškem usmiljenka Fortunata Kumer, doma iz Trgovišča, v 70. letu svoje starosti. Od svojega 14. leta naprej je bila v redu usmiljenih sester. Naj v miru počiva!

Malavas pri Sv. Marjeti niže Ptuja. Na se še tudi mi nekaj oglasimo v »Slov. Gospodarju«, ki ga vsi tako radi beremo. Žalibog ni toliko naročnikov, kar bi bilo želeli, ker si ga ljudje rajši izposojajo. Treba bo ob novem letu malo pobrigati se med našimi vaščani. Novega nimamo sedaj nič poročati. S trgovijo in dobrim vinčkom smo prav zadovoljni, samo da se ga tako malo spravi v denar. Mislili smo si ustanoviti tamburaško društvo, pa nam ni uspelo, ker je prehuda denarna kriza. Nekatere osebe bi rade imele svojo muziko, ker tako radi plešejo. Pa sedaj bo minilo to veselje — napočil je adventni čas.

Podčetrtak. Dne 22. novembra so bile blagoslovljene čisto na nov sistem popravljene orglje, kar je bilo že dolgo potrebno. Upati je, da se bo to prav dobro obneslo. Celo svoto okrog 9000 Din so prispevali sami farani, kar je veliko in zelo hvalevredno za malo župnijo, in pa še v tako hudih časih. Saj je ubogi kmet že ves obupan. Kar pridele, nima nobene cene, kar pa mora kmet kupiti, je vse drago. Vina je precej in je prav dobro, ali kaj, ko ni nobene cene. Zato se ne smemo čuditi, če zgublja naše ljudstvo, ki je zelo dobro, pridno in pošteno, veselje do dela. — Dne 8. decembra bo sprejeto 46 otrok v Marijin vrtec, kjer se bodo vadili za lepo in čednostno življenje, kar je za današnje razmere zelo potrebno. Upati je, da bo to zopet lep dan za prijazno župnijo!

Zgornja Ponikva. Pri nas zelo razsajajo med otroci ošpice. Ta bolezen je že zahtevala več žrtv. Med drugimi smo pokopali prejšnjo soboto malega Franceta Žerjav. Kako radi smo imeli skromnega dečka, se je pokazalo pri čuvanju njegovega mrtvaškega odra ter pri njegovem pogrebu. V petek zvečer se je zbralo v hiši mnogo fantov in deklet. Lepo so okrasili mali oder, da se je komaj videl izmed belih cvetic nedolžni bledi obrazek malega Franceka. Dragi Francek, spavaj sladko poleg svoje pred enim letom umrle mamice! Očetu pa in celi Žerjavovi družini naše prav iskreno sožalje!

Vitanje. Dne 4. novembra je umrl daleč na okrog spoštovani gostilničar in čevljar Franc Heršek v Paki. Dosegel je starost 82 let. Bil je trikrat v bolnici v Slovenjgradcu. Rajni je bil gostilničar 14 let, spoštovan in priljubljen pri vseh ljudeh. Naj počiva v miru!

Oriavas pri Braslovčah. Prijetno presenečenje bo za vsakogar družabni večer, ki ga priredi tukajšnja podružnica Sadjarskega in vrtnarskega društva v nedeljo dne 6. decembra t. l. v Gasilskem domu v Trnavi. Obenem pa bo tudi nastopil Miklavž s svojim spremljivom, da obdari vsakega po zasluženju. Za uvod pa nastopi ljubka mladina z zanimivo igrico. Dobra misel. Zakaj se ne bi sešli sadjarji ob zaključku sadne letine ter malo pokramljali o tem in onem, o uspehih in neuspehih, se navdušili kljub gospodarski krizi za nadaljnji razvoj sadjarstva, saj pričajo imena sadjarjev: Turk Ana in Turk Jurij, Brišnik, Tona, Bratec iz Št. Ruperta, Šketa Josip iz Trnave, Slokan, Murn, Vede, Bratec, Breznikar, Plaskan, Frenč iz Or-

le vasi, da je tukajšnja okolica zelo ugodna za sadjerejo.

Male dole pri Vojniku. Dolgo že ni bilo ničesar slišati iz našega kota. Živimo pač enakomerno življenje brez posebnih dogodkov. Če se pa včasih spoprimejo pijanci in s kletvami navali eden na drugega, je povsem navadna stvar. Na tak način namreč zahvaljujejo Boga, da je obilo blagoslovil vinograde, ki so dali obilo dobre vinske kapljice. Če so pa take in enake zahvale Bogu vse, se bo pa videlo v prihodnosti. . . Časi, ki prihajajo, zahtevajo pač več resnosti, ne pa bojevitosti in takega poguma, ki se razvija v glavah rednih alkoholikov. — Pomanjkanje denarja je splošno pri nekaterih slojih, ker se blago ne more prodati za nobeno ceno, kar pa je za kupit, je pa še vse po stari navadi drago. Na tak način mora propasti sleherni kmet, ker mu ne bo mogoče dobiti denarja za potrebne stvari in za davke. Kaj pa še tisti, ki so zadolženi? Stanje kmeta je danes naravnost obupno, kajti vsi pridelki nimajo nobene cene, ki jih ima kmet na prodajo. Kupiti pa mora marsikaj, ki je neobhodno potrebno. Parlament naj bi pomagal kmetu iz tega položaja.

Št. Ilj pri Velenju. Gospodinski tečaj, ki ga smo 1. septembra začeli, smo zaključili 15. novembra z razstavo kuharskih izdelkov in ročnih del dopoldan in z gledališko predstavo popoldan. Razstava je bila nad vse zanimiva. Videli smo stvari, o katerih se nam poprej še sanjalo ni. V brezštevinih steklenicah: soke, sadje, meso, marmelade, likerje in še več. Pečiva in slaščice brez konca in kraja: od janeževih upogujencev do »hrastovega štorca«; nadalje piškote, kekse, krape, torte raznih vrst in oblik: zajčki, gosi, ovčke in koštrune, celo — knjige in tudi ogromen velikonočni kolač itd. in oddelek ročnih del: od navadnega predpasnika do najnežnejših kombinéz, od moških prajc do najmodnejših ženskih oblek, z eno besedo: kar si je oko ali srce požeželo, ali kar bi potolažilo tudi najbolj izbirčen želodec. Otroci niso mogli odtrgati svojih oči od različnih kuharskih dobrot, ženske pa — o, saj nič ne rečemo! Čudili smo se le, kedar so dekleta zmogla vse to? Dobili smo pojasnilo: delale so noč in dan. Pa so jim tudi žareli obrazi veselja in zadovoljstva, sreče in ponosa nad izborno prirejeno razstavo. Takega veselja mater in očetov pa itak ni mogoče spraviti na papir. Popoldansko prireditev je otvoril pevski zbor gojenk z venčkom narodnih pesmi, ki ga je zaključila pesem o »kofetu«. V pozdravnem govoru je izrekla gojenka F. S. hišnim gospodarjem in staršem, posebno pa čč. šš. sestram učiteljicam toplo zahvalo vseh gojenk. V šaljivi enodejanki »Vedeževalki« in resni ter zelo ganljivi igri »Ljubezen Marijinega otroka« so gojenke pokazale tudi svoje zmožnosti na oderskih deskah. Kakor je prva igra vzbujala obilo smeha, enako je druga privabljala solze sočutja pri poslušalcih. Šaljiva licitacija je zaključila celo prireditev. Iz vsega pa, kar smo videli in slišali, smo lahko sklepali, kako veliko delo so izvršile voditeljice tečaja, ki so v teku dveh in pol meseca tako izvrstno usposobile svoje gojenke, katerih je bilo 15 po številu; na drugi strani pa, s kakšno vneto ter pridnostjo so se dekleta udeleževale tečaja, ki jim je prinesel toliko lepega in koristnega za njihov bodoči poklic. V resnici lep dan je bil 15. november za Št. Ilj v kljub skrajno slabemu vremenu!

Svečina. Carinsko poslopje, ki ga gradijo ob državni meji na Plavču, je pod streho. Dogotovljena pa bo stavba šele prihodnjo spomlad.

— Zelo neprijetno smo sprejeli vest, da je okrajna, ki vodi iz Zgornje Sv. Kungote v Svečino, uvrščena med občinske ceste. Mariborski okrajni zastop in cestni odbor sta jo v zadnjih letih dobro uredila in utrčila, a sedaj, kakor čujemo, ni bila uvrščena med banovinske ceste. Če bodo to cesto morale vzdrževati prizadete občine, bo to težko. Občine nimajo sredstev, da bi stalno imele nastavljenega cestarja. S cestarjem in gramozom vred stane ta cesta najmanj okoli 30.000 Din na leto. Kje hočeta te dve občini to svoto vzeti? Takih pozdravov se tu na državni meji nič kaj ne veselimo!

Šmarje pri Jelšah. Smo se ti Šmarčani zamirili ali kaj, da nam vrli prijatelj, Slov. Gospodar, že tako dolgo ničesar več ne poročaš? In vendar se med nami vedno kaj novega zgodi. Kje je zaostalo poročilo o blagoslovitvi naše nove motorne brizgalne in kam si založil vesele vesti o prenovitvi slik in kipov v kapelah proti Svetemu Roku? Seveda bi bil lahko kaj črknil tudi o našem lepem sadju, katerega se je mnogo prodalo v širni svet, še več pa se ga zbralo v podobni jabolčnici v marsikatero našo klet. Pa tudi novo vino je tako, da moramo peti »Po pameti ga pijmo!« Vidiš tedaj, da bi se lahko večkrat zglašil in nam vedno kaj novega povedal, pa nas tudi tolažil v naših težavah in še posebno v naših današnjih strašnih denarnih stiskah, ko moramo živino in vino dajati skoraj zastonj. — Pokopali smo zadnji četrtek Martina Novak. Opis pogreba prinesemo prihodnjic.

Sv. Bolhenk pri Središču. Naše prosvetno društvo priredi 6. decembra v šoli Miklavžev večer.

Sv. Križ pri Rogaški Slatini. V nedeljo dne 6. decembra popoldne po večernicah obišče našo dečo Miklavž v društvenem domu.

Sv. Lovrenc na Pohorju. Na praznik Brezmadežne vprizori dekliški krožek »Kmetijskega bralnega društva« prelepo versko igro »Imelda«. — Knjižnica bralnega društva je odprta vsako nedeljo po rani in pozni sv. maši. Člani dobijo knjige brezplačno, drugi pa proti malenkostni izposojnini Din 0.50.

Št. Janž na Travskem polju. Na praznik Brezmadežne, 8. decembra, bo v Društvenem domu igra »Zloba in zvestoba«.

Braslovče. Prosvetno društvo vabi na 8. decembra popoldne ob 15. uri v Društveni dom. Tokrat uprizori prelepo igro »Čudež svete Terizije«.

Vojnik. Zrebanje velike kmetijske čestne loterije, katero je priredila tukajšnja kmetijska podružnica, se bo vršila nepreklicno 8. decembra.

Cirkovce. Miklavžev večer priredi Bralno društvo v nedeljo dne 6. decembra po večernicah v društveni dvorani.

Noviše.

Goriški nadškof umrl. V Gorici je umrl 28. nov. nadškof dr. Fran Sedej Rajni se je rodil 1854 v Cerknem na Goriškem in je bil leta 1906 ustoličen za goriškega nadškofa. Leta 1927 je pravznoval zlato mašo, katere se je udeležila vsa goriška duhovščina. Letos marca je še slavil 25 letnico škofovanja in le kratko časa pred smrtjo se je odrekel težavni nadškofijski službi. Zadnji goriški nadškof Slovenec je bil blaga duša, zaveden Slovenec, učenjak in priljubljen pri vernikih in duhovščini. Slovenci mu bodo ohranili trajen in hvaležen spomin!

Volitve v naš senat se bodo vršile na kraljev ukaz po celi državi v nedeljo 3. januarja 1932. Novoizvoljeni senat bo sklican na izredno zasedanje 11. januarja.

Kmetijska podružnica Maribor in okoliš opozarja, da je prišel čas, ko je treba plačati udnino za prihodnje leto. Sprejema se v skladišču Kmetijske družbe (Meljska cesta) in v prodajalni g. Fr. Klanjška (Glavni trg). Udnina znaša 35 Din in bi naj bila nabrana do konca decembra, da se lahko začne redno doplačevati Kmetovalca.

Zavarovanje mladega sadnega drevja pred zajci. Kraljeva banska uprava je podvzela dogovorjena s Kmetijsko družbo večjo akcijo za dobavo žičnih košov (mrež), ki mlado sadno drevje najuspešneje obvarujejo pred zajci. Te koške, ki so iz pocinkane žice, jako solidno izdelane in 130 cm visoki, dobavlja Kmetijska družba v Ljubljani po 8 Din komad; polovico krije kr. banska uprava. Udje podružnic jih naj naročajo pri podružnicah, ostali zanimanci pa morajo prošnje, naslovljene na kr. bansko upravo, kolkovati s kolkom za 5 Din, dočim gredo prošnje podružnic nekolkovane preko Kmetijske družbe.

Čudesa dežele Togo.

Posebno skrbi in največ dela daje zamorcem iskanje vode. Ob deževnem času pride zamorka hitro do vode. Posodo postavi na dež, naliv jo napolni. Ko pa nastopi suha doba, pa se napotijo v skupinah čisto zelo daleč ter na določenih mestih kopljejo pesek in končno pridejo do kalne vode.

Glavna hrana jim je koroza in jams. Koroza meljejo med kameni. Iz nje delajo tudi opojno pijačo. Jams pa je našemu krompirju podobna rastlina. Jedo seveda vsi skupaj iz ene posode, ki navadno služi kot posoda za perilo in ob svečanih prilikah za umivalnik. Vino pridobivajo iz oljnatih palm. Žganje pa dovažajo iz Evrope, kjer ga zlasti v Angliji izdelujejo iz krompirja. Meso prodajajo večinoma Hausi, če ležejo iz njega črvički. Ostanke mesa, ki jih mesarji ne prodajo, pa spečejo na podoben način kot čevapčiče.

Njih življenje poteka v kočah, ki so ograjene, tako da imajo dvorišče. V sredi dvorišča je tudi ognjišče. V koči pa so slamnjace, na katerih spe. Postelj in podobnega luksusa ne poznajo. Če jih zebe, se stisnejo tesno skupaj. Prav tako ne poznajo druge opreme, kot mize, omar in stolov. V medsebojnem občevanju imajo skoraj nasprotno navado. Ne odkrivajo se in si ne podajajo rok, nikdar se ne objemajo in tudi poljuba ne poznajo. Če že pozdravi črnc belca, se mu malo pokloni in z rokami zaploska, ali pozdravi tako, da dvigne roko k glavi kot vojak. Če črnc z glavo pomiga, je hotel zanikati. Če pa zmigne, pa pritrdi. Seve ti običaji niso povsod enaki. Zamorci se pogani. Svoje malike vdelaajo v ilovnate kupe. Včasih jim darujejo kokoši ali golobe. Navadno se zatekajo k malikom, kadar prosijo za vodo. Zdravijo se sami med seboj in ne zaupajo Evropejcem. Sicer pa imajo lastna domača zdravila, ki jih ne izdajo.

Izmed šeg, ki so med zamorci najbolj razširjene, je treba omeniti njih ples. Plešejo posamezniki ali v skupinah. Gledalci pa čepijo v krogu in jih spremljajo s ploskanjem. Takt pa bje več bobnarjev. Pri plesu se črnci ne vrte okrog samega sebe, pač pa hite tako močno, da se čisto po kratkem času zgrudijo popolnoma zmučeni. Zanimivo je, da plešejo moški in ženske popolnoma ločeno. Plesov s puško ne poznajo.

Življenje za Evropejca v teh krajih ni prijetno. Ves čas preže nanj zahrbtni bolezni kot tropska griža in rumena mrzlica. Strašna nadlega so moskiti, ki jih ni mogoče pregnati. Edina rešitev pred njimi je mreža, ki mora pokriti vso posteljo. Če pa dela človek zvečer za mizo, pa mora biti zopet miza in vse okrog zagrnjeno z velikansko zaščitno mrežo. Golazni, kakor škorpionov in podobnega, je dosti. Kače, ki ljubijo toploto, so kaj radi gost v hiši in celo v posteljo prilezejo. Posebno paznjo je treba posvetiti ognju. Malenkostni ogorek cigarete lahko povzroči požar, zakaj vse stavbe so lesene in od suhe popolnoma presušene. Edina zabava v tem odleženem kotu zemlje so lovi na živali. Tu pride človeku pred puško lev, leopard, divja mačka, bičvol, razne antilope, divji prašič, povodni konj, krokodil in kajman. Seve ne manjka orjaških in drugih strupenih kač. Slonov v tem delu Afrike ni. Lov je mogoč le v dobah suše, zakaj ob deževju zraste tako velikanska trava, da je skoraj nemogoče priti naprej, nevarne postanejo kače, moskiti pa neznosni. Zamorci sami so jako dobri strelci, vendar imajo slabe in zastarele puške. Lev kakor tudi leopard nista tako nevarna, kakor bi človek mislil, in v splošnem bežita pred človekom. Edino ranjena napadata. Nadvse zanimiv je lov na povodne konje, ki stojijo v globoki vodi in mole le nosnice iz vode. Če ustrelj človek konja, se ta potopi na dno, tako da ga ni mogoče najti. Šele po par urah ga dvigne voda na površje, nakar ga je mogoče odreti. Je to ogromna žival, ki tehta dobro tretjino velikega indijskega slona. Posebna zanimivost so kameleoni. Kopanje, ki bi sicer nudilo mnoge zabave, je zahtevalo vedno večjih priprav in izredne paznje. V rekah so namreč kače in krokodili. Deloma je to razlog, da se zamorci tako boje vode.

Prodaja konjiška ruske pasme, konjsko opremo, koleselj, tovorne vozove in tovarne sani. Miharič, Studenci pri Mariboru, Pralja Petra cesta 19. 1671

Iz lastne pletarne puloverji za deco od 19 Din naprej, za dečke od 25 Din naprej, ženske jopice od 50 Din naprej: Eksportna hiša Luna, Maribor, Aleksandrova 19. 1670

Ženske pletene obleke Din 180, iste fine kakovosti Din 240, moški puloverji od 65 Din naprej: Eksportna hiša Luna, Maribor, Aleksandrova 19. 1670

Močen čevljarski stroj radi smrtnega slučaja se proda za 1800 Din: Pobrežje pri Mariboru, Vrtna ulica 6. 1663

VAŠ ČEVELJ

• PODRUZNICE •

BEOGRAD	O S I J E K
C E L J E	S A R A J E V O
CRKVENICA	S K O P L J E
KARLOVAC	S O M B O R
KRAGUJEVAC	S P L I T
LJUBLJANA	S U B O T I C A
MARIBOR	S A K
MURSKA	S B E N I K
SOBOTA	V R S A C
N O V I	V U K O V A R
V R B A S	Z A G R E B